

Správa z aktivity

Názov aktivity: Účasť na online webinári: „Farming with nature: mitigating climate change and building resilience at farm and landscape level“

Termín realizácie: 19.10.2023

Miesto realizácie: online, platforma Zoom

Cieľ aktivity: Cieľom aktivity bolo získať prehľad o agroekológii, agropotravinárstve, biodiverzite, klimatickej zmene a jej dopadoch na Spoločnú poľnohospodársku politiku a pridružené stratégie EÚ.

Účastníci za IZPI: Ing. Mária Šášiková, PhD.

Prílohy: fotodokumentácia

Priebeh: Webinár bol súčasťou seriálu webinárov so spoločným názvom: „Climate Action in Agri-food Systems in Central Eastern Europe.“ Program webináru otvorila a viedla Dr. Ana Frelin-Larsen (Coordinator Agriculture and Soils Senior Fellow). Vo svojom úvodnom slove sa venovala problematike agroekológie.

Na jej prednášku nadväzovala prednáška pána Pierre-Marie Aubert, ktorá bola rovnako venovaná agroekológii a jej princípom. V prednáške sa dotkol aj problematiky emisií v poľnohospodárstve a ich pôvodu. Predstavil model TYFA, ktorý sa uplatňuje vo Francúzsku a to, ako prispieva k redukcii emisií skleníkových plynov. Jeho prednáška sa tiež dotýkala mierne kontroverznej témy – zmeny preferencií spotrebiteľov smerom k rastlinnej strave.

Nasledujúca prednáška od Dr. Wiebke Niether sa venovala dôležitosti zdravia pôdy a agrolesníctvu a jeho benefitom v smere zmiernenia dopadov klimatickej zmeny. Zdôraznila, že pre fungujúce poľnohospodárstvo je zdravie a kvalita pôdy mimoriadne dôležitá. Vychádzala z rovnice: soil health → plant health → human health. To, čo môžeme urobiť je zmena v zaobchádzaní s pôdou.

Ladislav Bakay z SPU v Nitre sa vo svojej prednáške venoval aktuálnemu stavu potenciálu a potrebám agrolesníctva na Slovensku. Venoval sa dôležitosti a nutnosti zlepšenia legislatívy v tomto smere na Slovensku, problémom v oblasti vysporiadania vlastníctva pôdy na Slovensku a v neposlednom rade, nízkej motivácii farmárov.

Logan Strenchock, zástupca Zsámboki Biokert, farmy, ktorá sídli 48 km od Budapešti, sa vo svojej prednáške venoval reálnym problémom, s ktorými sa stretávajú mladí ľudia, ktorí sa chcú dať na cestu farmárčenia. Okrem toho sa aj dotkol problémov klimatickej zmeny, ktorej dosahy už pociťujú aj farmári v Maďarsku. Farma sa venuje predovšetkým produkcii zeleniny, avšak, má aj v obmedzenom množstve, na skúšku, aj niekoľko hospodárskych zvierat. V rámci svojho prežitia a marketingu farma distribuuje do okolia, pre svojich spotrebiteľov, bedničky s ekologickou produkciou. Bedničky distribuuje na bicykloch. Na farme sa uskutočňuje počas roka široké portfólio aktivít s cieľom vytvoriť komunitu (napr. dni otvorených dverí, kempy a i.). Na investície využíva farma zdroje z EÚ. V rámci svojej prednášky sa venoval aj best practices z oblasti agroekológie, ktorú uplatňujú priamo na svojej farme.

Poslednou prednášajúcou bola Maja Turinek zo Slovinska, farmárka, ktorá uplatňuje organické prístupy v poľnohospodárstve. Okrem hrozby klimatickej zmeny, ktorú v Slovinsku pociťujú v poľnohospodárstve sa dotkla aj ďalších závažných problémov – napr. starnutie farmárov v Slovinsku, kedy je priemerný vek slovinského farmára aktuálne 65 rokov. Taktiež spomenula, že poľnohospodárske politiky sa nedajú robiť „od stola“ na ministerstve. Život farmára podľa jej slov nie je možné spoznať vo svojej celistvosti v rámci jednodňovej návštevy farmy, ale ani pri dlhšom pobyte. V tejto súvislosti spomínala ročný program uplatňovaný v Slovinsku, kedy si v rámci jej farmy môžu záujemcovia v rámci jedného roka

vyskúšať komplexnosť poľnohospodárskych činností. Takýto program by podľa jej slov odporúčala každému, kto má slovo v tvorbe poľnohospodárskych politík.

Videá z prednášok, ktoré zazneli na webinári sú dostupné na: <https://www.ecologic.eu/19400>

Záver aktivity: Z prednášok farmárov zo Slovinska a Maďarska je jasné, že klimatická zmena už dávno ovplyvňuje ich každodennú činnosť. Farmári sa zhodli na tom, že príde čas, kedy produkciu ovocia a zeleniny pre Európu nebude môcť sanovať Španielsko, skrz meniacich sa klimatických vplyvov, ktoré stále výraznejšie v tejto krajine poľnohospodári pociťujú. Aj preto je potrebná systematická zmena v regióne strednej a východnej Európe (CEE).

Vypracoval: Ing. Mária Šášiková, PhD.

dňa: 31.10.2023

Schválil: Mgr. Vladimíra Gudábová

dňa: 31.10.2023

